

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Csp/120/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119341206
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6119341206.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený JUDr. Oskarom Chnárkom, advokátom so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej: C. M.Á., L. XX. XX. XXXX, J. N. G. XXX, XXX XX N. G., o zaplatenie 6.076,88 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd žalovanej nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručanou súdu dňa 30. 07. 2019 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 6.076,88 Eur s príslušenstvom titulom nesplatennej časti poskytnutého úveru a náhrady trov konania. Tvrdil, že nadobudol žalovanú pohľadávku zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX spolu s jej príslušenstvom na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 25. 10. 2018 účinnej k 20.12.2018, uzatvorenej medzi Poštová banka, a.s. ako postupom a žalobcom ako postupníkom. Uviedol, že jeho právny predchodca (Poštová banka, a.s.) ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 29. 06. 2015 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej „zmluva“) v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Na základe zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej dňa 29. 06. 2015 prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 4.100,- Eur, ktoré sa zaviazala vrátiť v dohodnutej lehote vrátane úrokov podľa predpisu splátok k zmluve. Žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v aktuálnom stave úveru v časti zaplatené splátky. Vzhľadom na to, že žalovaná svoje povinnosti zo zmluvy riadne a včas nesplnila, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 17. 08. 2016 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle čl. 6 Obchodných podmienok ku dňu 17. 08. 2016. Žalovaná ani napriek výzve zo strany žalobcu svoj záväzok nesplnila. Za dobu po splatnosti úveru si žalobca uplatnil z nezaplatennej istiny zmluvný úrok 16,90 % ročne v zmysle čl. 6 obchodných podmienok a zákonný úrok z omeškania 5 % ročne v zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

2. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení v konaní predložil tieto dôkazy: zmluva o úvere lepšia splátka zo dňa 29. 06. 2015, obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, všeobecné obchodné podmienky (VOP), predpis splátok, aktuálny stav úveru ku dňu 18.12.2018, výpis z účtu žalovanej, výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 22. 07. 2016 s podacím hárkom (č.l. 91, 92 aj 142, 143 spisu), výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 17. 08. 2016 s fotokópiou plnej zásielky (č.l. 93, 94 spisu), sadzobník poplatkov pre fyzické osoby, zmluva o postúpení pohľadávok č. II/2018 zo dňa 25. 10. 2018, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 27. 12. 2018 s podacím hárkom (č.l. 16, 17), predžalobná

výzva zo dňa 08. 07. 2019 s podacím hárkom, uznanie dlhu zo dňa 08. 01. 2019, dohoda o splátkovom kalendári s uznaním záväzku zo dňa 23. 07. 2019.

3. Žalovaná v písomných vyjadreniach uviedla, že už má so žalobcom dohodnutý splátkový kalendár, dlh spláca. Pripojila fotokópie ústrižkov poštových poukážok deklarujúcich uhradené sumy, dohodu o splátkovom kalendári s uznaním záväzku zo dňa 23. 07. 2019, dohodu o zrážkach zo mzdy a sprievodný list zo dňa 23. 07. 2019. Zo zdravotných dôvodov sa nezúčastnila na nariadenom pojednávaní, svoju neúčasť ospravedlnila.

4. Súd v súlade s § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovanej. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že má za to, že žaloba je dôvodná, žiada jej vyhovieť. Čo sa týka prípadného premičania, predložil súdu uznanie dlhu žalovanej voči žalobcovi zo dňa 08. 01. 2019 a zároveň dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu zo dňa 23. 07. 2019, kedy v tejto dohode žalovaná opätovne uznala pohľadávku. Zároveň predložil výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 21. 07. 2016 s podacím hárkom. Tieto dôkazy už boli obsahom súdneho spisu (č.l. 91, 92).

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcu, oboznámil sa s obsahom predložených listín uvedených v bode 2 odôvodnenia rozsudku, písomných vyjadrení žalovanej s fotokópiami ústrižkov poštových poukážok, písomných vyjadrení právneho zástupcu žalobcu a zistil tento skutkový stav:

6. Zo žalobcom predloženého tlačiva označeného ako zmluva o úvere lepšia splátka súd zistil, že v časti 1 (Zmluvné strany - vyplní dlžník) sú osobné údaje o žalovanej ako dlžníkovi, výške príjmu, výdavkoch, rodinnom stave, počte vyživovaných detí. V časti 2 (Žiadosť o poskytnutie úveru lepšia splátka - vyplní dlžník) je žiadaná maximálna výška úveru 5000,- Eur, doba splácania 9 rokov, splácanie úveru k 20. dňu v mesiaci. V časti 3 tlačiva (Zmluva o úvere, podmienky úveru, záverečné ustanovenia) sú uvedené tieto údaje: číslo úverovej zmluvy XXXXXXXXXX, výška úveru 4100,- Eur, počet mesačných splátok 108, výška mesačnej splátky 74,- Eur, dátum 1. splátky 20. 07. 2015, každej ďalšej k 20. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti 20. 06. 2024, výška úrokovej sadzby 16,90 % p. a., celková čiastka úveru 7.954,83 Eur, RPMN 18,30 %, priemerná RPMN 11,53 %. Tlačivo podpísala žalovaná v Gemerskej Panici dňa 23.06.2015, zástupca banky dňa 29. 06. 2015. Podľa bodu 3.8 právne vzťahy neupravené v zmluve sa riadia OP, VOP, reklamačným poriadkom, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Podľa čl. 6.8 OP ak dlžník je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky alebo jej časti, banka je oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. Predložené OP ani VOP nie sú podpísané zmluvnými stranami.

7. Z listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu 18. 12. 2018 (č. l. 4rub, 8 spisu) a z výpisu účtu (č.l. 33rub - 34) vyplýva výška čerpaného úveru 4.100,- Eur dňa 29. 06. 2015. V časti „zaplatené splátky“ sú zaznamenané dátumy a sumy úhrad (splátok) a spôsob ich započítania, pričom do 16. 12. 2016 (dátum poslednej úhrady) žalovaná zaplatila spolu 722,92 Eur Tieto úhrady právny predchodca žalobcu započítal na istinu (172,30 Eur), úroky (500,97 Eur) a poplatky (49,65 Eur). Z ústrižkov poštových poukážok predložených žalovanou a z písomného vyjadrenia právneho zástupcu (č.l. 103) ďalej vyplýva, že žalovaná v období jún 2019 až marec 2020 uhradila v splátkach celkom 508,- Eur (60 Eur dňa 22.07.2019, 61 Eur dňa 21. 08. 2019, 21 Eur dňa 20. 09. 2019, 21 Eur dňa 22. 10. 2019, 21 Eur dňa 20. 11. 2019, 141,- Eur dňa 20. 12. 2019, 71 Eur dňa 21. 01. 2020, 91 Eur dňa 20. 02. 2020, 21 Eur dňa 20. 03. 2020). Spolu teda žalovaná uhradila na úver podľa predložených listín 1230,92 Eur.

8. Žalovaná neplnila svoje povinnosti zo zmluvy riadne a včas, preto ju právny predchodca žalobcu výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 22.07. 2016 upozornil, že ku dňu 21.07.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 325,23 Eur. Zároveň vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy s tým, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, je banka oprávnená využiť ust. § 565 OZ a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Podľa podacieho hárku (č.l. 91 spisu) bola výzva odoslaná poštou dňa 22. 07. 2016 ako list 2. triedy.

9. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 17.08.2016 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej predčasné zosplatenie pohľadávky z úverovej zmluvy ku dňu 17.08.2016. Táto výzva bola podľa fotokópie zásielky (č.l. 11) uložená na pošte dňa 22. 08. 2016 a vrátená späť dňa 12.09.2016.

10. Následne dňa 25. 10. 2018 došlo k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2018 medzi Poštová banka, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, na základe ktorej boli na žalobcu postúpené pohľadávky špecifikované v prílohe č. 1. Listom zo dňa 27. 12. 2018 postupca oznámil žalovanej, že postúpil pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 6155897284 zo dňa 29. 06. 2015 na žalobcu so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými.

11. Z listiny „návratka uznanie dlhu“ vyplýva, že ide o vopred žalobcom pripravený formulár, vystavený v Bratislave dňa 08. 01. 2019, zaslaný žalobcom žalovanej na podpis. Žalovaná ako dlžník uznala čo do dôvodu a výšky dlh ku dňu 08. 01. 2019 pozostávajúci z istiny 3927,70 Eur, sankčných úrokov 40,89 Eur, zmluvných úrokov 2287,39 Eur.

12. Zo sprievodného listu zo dňa 23. 07. 2019 (č.l. 80 spisu) vyplýva, že žalobca v prílohe tohto listu zaslal žalovanej dohodu o splátkovom kalendári a dohodu o zrážkach zo mzdy s poučením, že žiada žalovanú o podpísanie listín na vyznačených miestach s tým, že podpis je potrebné úradne osvedčiť a podpísané listiny poslať späť žalobcovi. Podľa čl. II dohody o splátkovom kalendári s uznaním záväzku podpísanej žalobcom v Bratislave dňa 23. 07. 2019, žalovanou dňa 29.07.2019, sa žalovaná ako dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi (žalobca) dlh vo výške 7.247,34 Eur v mesačných splátkach po 61,- Eur od 28. 08. 2019 (dátum prvej splátky) do 28. 06. 2029 (posledná splátka).

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 30. 06. 2015, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1.

17. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

19. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom od 01. 04. 2015 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

21. Podľa § 54 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 524 ods. 1, 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

24. Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

25. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (v znení účinnom v čase postúpenia) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

29. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

30. Súd považoval za nesporné, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z., keďže jej predmetom bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanej vo forme úveru (§ 1 ods. 2 tohto zákona). Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti teda ako dodávateľ (§ 52 ods. 3 OZ) a žalovaná ako spotrebiteľ - fyzická osoba, keď nekonala pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 53 ods. 4 OZ). Jedná sa teda o spotrebiteľský zmluvný vzťah v zmysle § 52 a nasl. OZ a spor z neho vyplývajúci je spotrebiteľský (§ 290 CSP). Taktiež nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 4100,- Eur, ktorý nesplácala riadne a včas v súlade so zmluvou.

31. Zákon č. 129/2010 Z. z. vyžaduje písomnú formu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 1) a určuje jej obligatórne náležitosti (§ 9 ods. 2) a to pod sankciou bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru

(§ 11). Pokiaľ ide o písomnú formu zmluvy, táto nebola dodržaná. Súd v rámci dokazovania zistil, že k uzavretiu zmluvy malo dôjsť tak, že najprv podpísala tlačivo žalovaná dňa 23. 06. 2015 a vyplnila body 1, 2 tlačiva (1. Zmluvné strany, 2. Žiadosť o poskytnutie úveru lepšia splátka) následne dňa 29. 06. 2015 malo dôjsť k schváleniu úveru bankou vyplnením bodu 3 tlačiva. Najskôr teda vyplnila žalovaná žiadosť o poskytnutie úveru (návrh na uzatvorenie zmluvy), ktorá obsahovala z údajov v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. iba žiadanú výšku, dobu a frekvenciu splácania úveru. Na tento návrh žalovanej pôvodný veriteľ reagoval tým, že súhlasil s dobou a frekvenciou splácania úveru, pričom zmenil výšku úveru na 4100,- Eur a doplnil ďalšie údaje zmluvy (výška mesačnej splátky, dátum prvej, každej ďalšej a poslednej splátky, ročnú úrokovú sadzbu, RPMN, priemernú RPMN, celkovú čiastku úveru), čo vyplýva z čl. 3 tlačiva. Vzhľadom na uvedené nemožno hovoriť o akceptácii návrhu (žiadosti) zo strany pôvodného veriteľa, ale o novom návrhu, ktorý by mala žalovaná písomne prijať alebo odmietnuť (§ 44 OZ). V konaní však nebolo preukázané, že by k tejto písomnej akceptácii nového návrhu pôvodného veriteľa zo strany žalovanej došlo. Žalobca ani netvrdil, že by bankou navrhnutý obsah zmluvy, vystavený následne po podpise žiadosti dlžníkom, bol totožný so žiadosťou dlžníka, resp. že by takýto nový návrh dlžník prijal (§ 44 ods. 1, § 46 ods. 2 OZ). Nečinnosť či mlčanie žalovanej pritom za akceptáciu nového návrhu banky nie je možné považovať (§ 44 ods. 1 OZ). Súd teda na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nemal preukázanú existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán, teda v danom prípade nedošlo k uzatvoreniu zmluvy v zákonom predpísanej písomnej forme, čo v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (viď uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/235/2018 zo dňa 23. 05. 2019). Žalovaná ako dlžník by teda mala vrátiť veriteľovi, resp. jeho právnomu nástupcovi len dlžnú istinu za predpokladu preukázania jeho aktívnej vecnej legitímácie v spore.

32. Súd ďalej skúmal otázku aktívnej vecnej legitímácie ex offio - z úradnej povinnosti (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 z 29. 06. 2010, podľa ktorého preskúmvanie vecnej legitímácie je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna sporová strana nenamieta). Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok) respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Zároveň, ak predmetom konania je postúpená pohľadávka banky, súd musí ex offio skúmať, či banka postúpila svoju pohľadávku inému subjektu (žalobcovi) platne (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7Cdo 26/2017). Predmetom konania je pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru, ktorá mala byť bankou postúpená na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. II/2018 zo dňa 25. 10. 2018. V tomto prípade teda aktívna vecná legitímácia žalobcu súvisí so splnením podmienok určených v § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 53 ods. 9 OZ, § 565 OZ a v § 92 ods. 8 zákona o bankách.

33. Zákon č. 129/2010 Z. z. upravuje podmienky postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v § 17 ods. 1, pričom jednou z podmienok je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. taká pri ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ. V danom prípade bol termín konečnej splatnosti určený v zmluve na 20.06.2024, preto splatnosť celej pohľadávky mohla v čase postúpenia nastať iba v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Súd konštatuje, že nemal preukázanú dohodu zmluvných strán v zmysle § 565 OZ ako dvojstranného právneho úkonu na možnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľom, keďže táto je zakomponovaná len v OP nepodpísaných žalovanou (rovnako napr. Krajský súd Prešov v rozsudku sp. zn. 6Co/36/2019 z 03.12.2019 bod 17 odôvodnenia), preto predmetom postúpenia mohla byť iba splatná časť úveru. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky (25.10.2018) nebol splatný celý úver (nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti) a konečná splatnosť úveru bola v zmluve určená na 20. 06. 2024, banka nemohla postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a pokiaľ sa tak stalo, je zmluva o postúpení pohľadávok neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom /názor potvrdený vo veci totožného veriteľa rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoCsp/23/2020 z 06. 08. 2020, sp. zn. 15CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2021).

34. Žalobca nepreukázal ani splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorými sú preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškania dlhšie ako 90 dní (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018). Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 7Cdo 26/2017 z 28. marca 2018, podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ). V tomto prípade nebol predložený žiaden dôkaz o tom, že by bola žalovanej pred postúpením pohľadávky zaslaná výzva na splatenie splatného dlhu a napriek tomu zostala v omeškaní s platením dlhu tak, ako to má na mysli § 92 ods. 8 zákona o bankách. Takou výzvou nie je list zo dňa 22.07.2016 ani zo dňa 17.08.2016, pretože v tom čase nebola žalovaná v omeškaní so splácaním. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru mala do 17. 08. 2016 zaplatiť 14 splátok istiny, t.j. 531,44 Eur (pri úvere 4100,- Eur splatnom v 108 splátkach, 14x 37,96 Eur), pričom po započítaní platieb z aktuálneho úveru na istinu v súlade s § 566 ods. 2 OZ uhradila dovtedy 682,92 Eur (viď rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/3/2021 z 17.03.2021).

35. Vzhľadom na uvedené súd žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v celom rozsahu zamietol. Súd konštatuje, že rovnaký právny názor o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie totožného žalobcu v obdobných sporoch vyslovil opakovane. Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil ako vecne správny napr. rozsudok tunajšieho súdu č.k. 13Csp/208/2019-72 zo dňa 02.07.2020 rozsudkom sp. zn. 13CoCsp/43/2020 zo dňa 27.05.2021, rozsudok tunajšieho súdu č.k. 13Csp/94/2019-99 zo 16.06.2020 rozsudkom sp. zn. 15CoCsp/53/2020 z 24.02.2021, rozsudok tunajšieho súdu č.k. 13Csp/212/2019-74 z 05. 03. 2020 rozsudkom sp. zn. 17CoCsp/33/2020 z 26. 08. 2020, rozsudok tunajšieho súdu č.k. 13Csp/248/2019-76 zo dňa 01.10.2020 rozsudkom sp. zn. 17CoCsp/3/2021 zo dňa 17. 03. 2021.

36. K predloženému uznaniu dlhu súd uvádza, že uznanie dlhu (§ 558 OZ) ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvrátenú domnienku, že v čase uznania dlh existoval. Uznáním dlhu nevzniká nový záväzok. Na základe neho však dochádza k zastaveniu plynutia pôvodnej premičacej doby a namiesto nej odo dňa, keď došlo k uznaniu, začne plynúť nová desaťročná premičacia doba (§ 110 ods. 1 OZ). Uznať možno aj premičaný dlh. Uznávací prejav bude mať účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premičaný. Súd má za to, že spôsob, akým došlo k uznaniu dlhu (návratka - uznanie dlhu) je nekalá obchodná praktika. Predovšetkým uznanie dlhu neinicioval dlžník ale žalobca, ktorý nie je veriteľom žalovanej (v konaní nebolo preukázané platné postúpenie pohľadávky z Poštovej banky, a.s. na žalobcu). Ide o vopred pripravený formulár, ktorý mohla žalovaná jedine podpísať. Zároveň žalovaná uznala dlh vo výške 3927,70 Eur s príslušenstvom, teda vo výške v akej v tom čase reálne neexistoval vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Pokiaľ ide o dohodu o splátkovom kalendári s uznaním záväzku zo dňa 29.07.2019, ide o žalobcom vopred pripravený formulár (svedčí o tom sprievodný list zo dňa 23. 07. 2019 adresovaný žalobcom žalovanej s poučením o potrebe podpísať dohodu o splátkovom kalendári u notára alebo na obecnom úrade a zaslaní podpísaných listín na adresu žalobcu), v ktorom žalovaná uznala nárok žalobcu vo výške 7.247,34 Eur s príslušenstvom, pričom vzhľadom na výšku úveru 4.100,- Eur a jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť, reálne takýto dlh žalovanej, vo výške ako ho uznala, neexistoval. Zároveň nebolo preukázané platné postúpenie pohľadávky na žalobcu, teda v čase uzavretia dohody žalobca pohľadávku nevlastnil, preto žalovaná voči nemu nemala žiaden dlh, ktorý by bolo možné uznať. Nakoľko išlo o uznanie nedlhu, je potrebné takýto úkon považovať za neplatný (viď rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoCsp/53/2020-140 zo dňa 24.02.2021).

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP v spojení s čl. 4 CSP tak, že v spore úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže jej žiadne trovy nevznikli (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28. 02. 2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica. V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa

rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie urobené v listinnej podobe je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov (dvojmo) inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.